

Strategia oceny zagrożenia i zarządzania ryzykiem w zimnym i gorącym środowisku

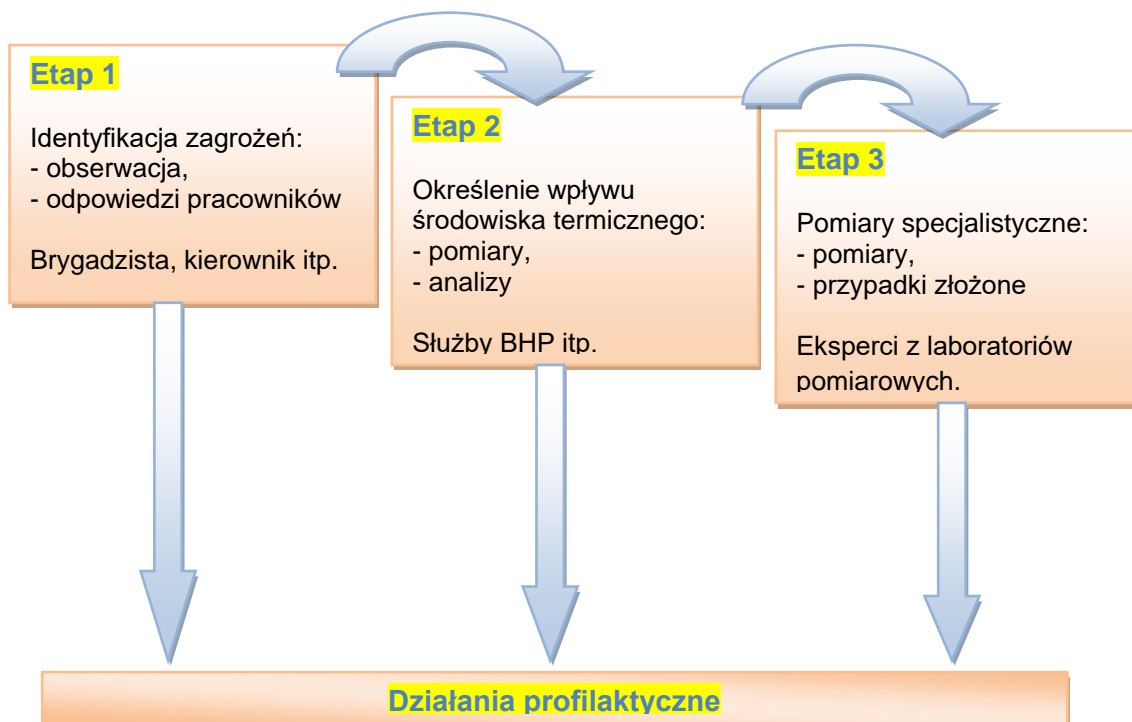
Ocena obciążenia cieplnego nas stanowiskach w zimnym i gorącym środowisku nie zawsze jest prostym zadaniem, szczególnie, gdy jest wykonywana pierwszy raz lub wówczas, gdy warunki pracy często zmieniają się. Dostępne są normatywy higieniczne, określające sposoby oceny takiego obciążenia, ale często wymagają one specjalistycznego oprzyrządowania oraz wykwalifikowanego personelu do wykonania pomiarów i przeprowadzenia interpretacji. Jeśli obciążenie cieplne na stanowisku pracy jest zbyt duże, wówczas należy podjąć kroki, aby to obciążenie zmniejszyć. W takim przypadku potrzebne są wskazówki w jaki sposób, takich zmian dokonać.

W ramach realizacji zadania w ramach Programu Wieloletniego pn. „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”, II etap (lata 2014-2016) opracowywana jest strategia oceny zagrożenia i zarządzania ryzykiem w zimnym i gorącym środowisku.

Głównym celem opisanej strategii związanej z termicznym środowiskiem pracy jest dostarczenie narzędzi do prewencji lub eliminacji ryzyka zawodowego. Dotyczy ona początkowego etapu oceny ryzyka zawodowego, nazywanego identyfikacją zagrożeń wg PN-N-18002:2011.

Strategia wiąże się z oceną ryzyka obciążenia fizjologicznego lub dyskomfortu cieplnego podczas pracy w środowisku zimnym lub gorącym. Ma zastosowanie zarówno dla stałych, jak i zmiennych warunków środowiska termicznego, intensywności wykonywanej pracy oraz stosowanej odzieży.

Wymieniona strategia oceny zagrożeń i zarządzania ryzykiem zawodowym w warunkach środowiska zimnego i gorącego jest trójstopniowa. Schemat postępowania jest przedstawiony poniżej.

Schemat przedstawiający kolejność i zakres prac w każdym z trzech etapów strategii oceny zagrożeń w środowisku zimnym i gorącym (wg PN-EN ISO 15743:2009, zmodyfikowane).

W pierwszym etapie oceny należy dokonać analizy możliwych zagrożeń, do której przydatny jest sposób jej przeprowadzenia.

W ramach proponowanej strategii narzędziem do oceny zagrożeń w środowisku zimnym i gorącym są **listy kontrolne** służące do rozpoznawania zagrożeń na stanowiskach pracy w zimnym i gorącym środowisku. Dotyczą one zarówno warunków fizycznych środowiska, jak i stanu zdrowia pracowników przy ich kwalifikacji do pracy. Listy te mogą być wykorzystane podczas realizowania pierwszego stopnia oceny zagrożeń na stanowisku pracy, przeprowadzanym przez służby pracownicze oraz lekarzy. Przy ocenie zagrożeń środowiskiem termicznym zalecany jest udział pracowników danego stanowiska, a więc osób najlepiej znających specyfikę warunków pracy. Celem takiej oceny jest scharakteryzowanie sytuacji pracy w różnych okolicznościach podczas dnia pracy i w różnych porach roku, a nie tylko podczas specyficznego, wybranego okresu.

Na drugim etapie oceny niezbędne będą proste pomiary tych parametrów środowiska fizycznego pracy, które warunkują problemy dla pracowników. Ten etap realizuje zespół osób składający się ze specjalistów posiadających kwalifikacje w zakresie ergonomii środowisk termicznych we współpracy z pracownikami z ocenianych stanowisk pracy. Analiza dotyczy sytuacji pracy w szczególnych przypadkach, zidentyfikowanych podczas pierwszego stopnia realizacji strategii jako te, które wymagają dokładniejszego rozpoznania.

Trzeci etap oceny zagrożeń na stanowisku dotyczy bardzo złożonych okoliczności w środowisku termicznym i wymagających specjalistycznych metod pomiaru z wyznaczeniem skróconego czasu ekspozycji. Będzie on przeprowadzany przez wykwalifikowanych ekspertów zewnętrznych przy współpracy zarówno służb pracowniczych, jak i pracowników na ocenianym stanowisku pracy.

Na każdym etapie oceny są wskazywane środki techniczne, bądź organizacyjne, które mogą usunąć lub zmniejszyć zidentyfikowane problemy, a osoby wyznaczone przez kierownictwo zakładu pracy będą podejmowały decyzję o konieczności przeprowadzenia kolejnego etapu oceny zagrożeń według omawianej strategii. Poniższy schemat przedstawia kolejność i zakres poszczególnych etapów strategii.

Dzięki takiemu schematowi postępowania możliwe jest wychwycenie niepożądanych efektów wpływu gorącego lub zimnego środowiska bardzo wcześnie, zanim nastąpi ich niekorzystne oddziaływanie na pracownika. Aby osiągnąć taki cel i móc nadzorować na bieżąco warunki środowiska, konieczne jest systematyczne stosowanie takiej oceny.